

En socialtjänst på reträtt

FORTSATT DEBATT OM SOCIALTJÄNSTEN.

Frivilligorganisationerna gör ett fantastiskt arbete. Där håller jag med [Gun-Lis Angsell](#). Men hur ska socialtjänsten förändras? Kan man bygga upp den på nytt? Jag tror inte att det är realistiskt, samtidigt som att lappa och laga kan bli fel. Det skulle vara ett önsketänkande att få börja om, få bygga upp ett nytt välfärdssystem utifrån människors behov, men men...

Det vi fortfarande har är en hygglig lagstiftning, socialtjänstlagen, jag tror inte med dagens synsätt att en ny lag skulle bli bättre, antagligen tvärtom. Vi har en socialtjänst som utvecklat en ökad kunskap som innebär en specialisering i arbetet med barn, missbruk och ekonomi bl a, även om det också förekommer svårigheter med den; men enligt min mening har det också varit nödvändigt, jämfört med hur det var tidigare.

På 70-talet kämpade vi mot en myndighet som präglades av repression och kontroll och så småningom utvecklades en rad stödjande verksamheter under 80-talet och 90-talet med familjecentraler, mammagrupper, vårdbaser för missbrukare, fältarbetare och ökade kunskaper om barns behov och hur man kan stödja barn till psykisk sjuka och missbrukande föräldrar, våld i nära relationer, substitutionsbehandling, KBT m fl verksamheter. Tidigare fanns bara stora institutioner de s k torkarna för alkoholmissbrukare och dåligt utredda fosterfamiljer, där barn lämnades utan regelbundna besök. Allt var verkligen inte bättre förr och allt är inte dystert nu, men socialsekreterarnas flykt från yrket säger oss något om arbetsförhållandena, att de känner en frustration i att de inte kan genomföra det sociala arbete som de utbildats för och som behövs. Denna flykt leder också till hög omsättning av personal som förstärker problemen.

Socialtjänsten domineras idag av konsekvenserna av hög

arbetslöshet, utförsäkrade och sjuka, ett försörjningsstöd som inte justerats på årtal, allvarliga barnavårdsanmälningar som kan bli liggande och med en uppsjö av administrativa regler. Och i den interna organisationen är det fler som arbetar med det sociala arbetets överbyggnad än med kärnverksamheten. Det är forskare, utredare, controller, administratörer, chefer, kvalitetssamordnare, upphandlare m fl, så när politiker talar om att resurserna ökat inbegriper de ofta den växande administrationen. Socialsekreterarna har att leverera mängder av uppgifter till alla dessa yrkeskategorier (vad skulle de annars göra?).

Men det känns som om vi, trots all ny kunskap, befinner oss tillbaka till en socialtjänst som åter präglas av repression och kontroll riktad mot enskilda människor. Inte som den borde vara: en öppen dörr till förändring och stöd.

En lösning är att åter förstärka (och bygga ut?) den generella välfärden och minska socialtjänstens ansvar för att kontrollera arbetslösa och sjuka. Denna övervältring av ansvar som skett under de senaste åren har kostat resurser som gjort att kommunerna har svårt att klara sin ekonomi, medan socialförsäkringssystemen har redovisat stora överskott. Detta faktum har underminerat det sociala arbetets förutsättningar.

Frivilligorganisationerna bör fortsätta att vara ett komplement och inte ett obligatorium för vad händer då? Det ska finnas ett lagstadgat stöd för medborgarna att få stöd och hjälp i svåra situationer överallt och för alla i Sverige.

Claudette Skilving